

NÆRHEDSNOTAT

10. oktober 2007
J.nr. 020301/20027-0009
Ref. PTO
Energiindvindingsområdet

Side 1/2

Kommissionens forslag til Europa Parlamentets og Rådets 3. liberaliseringspakke for det indre marked for energi - direktivforslag til ændring af fælles regler for det indre marked for gas Kom (2007) 529

Notatet er parallelfremsendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Enerkipolitiske Udvalg.

Forslaget er vedtaget af Europa-Kommissionen den 19. september 2007. Det er fremsat i henhold til Traktaten, særligt artiklerne 47, stk. 2, artikel 55 og artikel 95. Det betyder, at forslaget skal vedtages efter proceduren for fælles beslutningstagning mellem Rådet og Europa-Parlamentet, jf. artikel 251. Forslaget foreligger i dansk sprogversion side 1. oktober 2007.

Forslaget er en modernisering af det gældende gasdirektiv. Forslaget er led i en samlet pakke til opfølgning på den første liberaliseringspakke (1996 & 1998) og den anden pakke (2003). Kommissionens forslag lægger ikke op til en radikal ændring af bestemmelserne og afspejler i høj grad det danske indspil til Kommissionen fra den 12. oktober 2006.

Kommissionen påpegede i sin undersøgelse af den europæiske energisektor¹ fra 10. januar 2007, at de gældende fælles regler er utilstrækkelige til at sikre effektiv konkurrence.

Kommissionen vurderer, at der er behov for en modernisering af de eksisterende fælles regler. Markedet lider blandt andet under for høje priser og konkurrenceforvridning, hvilket blandt andet skyldes, at der er for lille kapacitet og for få investeringer i grænseoverskridende infrastruktur samt fortsat strukturelle barrierer i markedet. Særligt retter Kommissionen opmærksomheden på:

- at flere europæiske lande ikke har gennemført effektiv ejermæssig adskillelse, men fortsat tillader vertikalt integrerede energiproducenter at eje både produktions-, distributions- og transmissionsnettet. Dermed skabes mulighed for adgangsbarrierer for andre selskaber.
- at vertikalt integrerede monopolselskaber ikke har incitament til at udbygge infrastrukturen, herunder udlandsforbindelse til gavn for konkurrencen.

¹ Sector Inquiry (SEC(2006)1724)

- at der er behov for at de systemansvarlige operatører (TSO'er) samarbejder tættere på europæisk plan for at skabe rammerne for en bedre grænseoverskridende markedsfunktionalitet.
- at de nationale energitilsyns kompetencer skal styrkes og at hensynet til den grænseoverskridende handel skal styrkes gennem oprettelsen af et europæisk agentur for samarbejde mellem de nationale energitilsyn.

Det nye forslag fra Kommissionen er tænkt som en styrkelse af de eksisterende regler for det indre marked for energi. Af forslaget fremgår blandt andet, at det nye gasdirektiv erstatter det oprindelige direktiv fra 1996 og ændrer gasdirektivet fra 2003.

Forslagets hovedelementer, som stort set er identiske med det nye el-direktiv er:

- Lovkrav om ejermæssig adskillelse af produktion, distribution og transmission.
- Styrkelse af de nationale energitilsyns beføjelser.
- Indføjelser af klausuler til beskyttelse af energisektoren mod at tredjelands selskaber kan misbruge ejerskab i infrastrukturen.
- Krav om fremme af regional solidaritet og samarbejde på gasområdet

For så vidt angår forholdet til nærhedsprincippet fremgår det af Kommissionens forklarende memorandum, at adgangen for EU's borgere til både pålidelig og billigst mulig energi kun kan sikres gennem etablering af et effektivt indre energimarked. Et effektivt marked er også en forudsætning for at kunne styrke europæisk konkurrenceevne i lyset af konkurrencepres fra lavtlønsøkonomier.

Ifølge Kommissionen er et effektivt indre energimarked også en nødvendig forudsætning for at takle klimaforandringer på en omkostningseffektiv måde. Kun med et indre energimarked kan man effektivt indpasse målene om 20 pct. vedvarende energi inden 2020 samt opbygge et fungerende handelssystem for CO2 kvoter. Endeligt er det afgørende for de europæiske landes fremtidige forsyningssikkerhed, at der gives de rette investeringssignaler til at udbygge og modernisere energiinfrastrukturen, herunder konstruktion af udlandsforbindelser, som står over for et stort investeringsbehov i de kommende år.

Regeringen er enig i, at et velfungerende dansk gasmarked forudsætter et velfungerende indre europæiske gasmarked. Videre er regeringen enig i, at og at en justering af de eksisterende fælles regler på EU-niveau er påkrævet. Regeringen finder således at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.